

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 4Csp/38/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6820200981
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Králiková
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2020:6820200981.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Revúca sudkyňou JUDr. Michaelou Králikovou v právnej veci žalobcu Všeobecná úverová banka, a.s., IČO: 31 320 155, so sídlom Mlynské Nivy 1, 829 90 Bratislava, zastúpeného splnomocneným zástupcom Advokátska kancelária Gallo, s.r.o., so sídlom Jilemnického 4012/30, 036 01 Martin, proti žalovanému R. W., W.. XX.XX.XXXX, F. G.. X. Y.R. XXX/XX, XXX XX C., zastúpeného procesnou opatrovníčkou X. W., W.. XX.XX.XXXX, F. G.. X. Y. XXX/XX, XXX XX C., v konaní o zaplatenie 1.543,88 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Žaloba sa zamieťa.
- II. Žalovanému sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 26.06.2020 domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.543,88 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy od 29.11.2017 do zaplatenia, a náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia.

2. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca je právnym nástupcom spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s., z titulu zlúčenia uvedenej spoločnosti s VÚB, a.s.. Žalovaný, ako dlžník uzatvoril s právnym predchodcom žalobcu dňa 16.11.2015 Zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX/ XXXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie pôžičky vo výške 2.500,- eur, ktorú sa žalovaný zaviazal splatiť v 60 pravidelných mesačných splátkach po 71,77 eur, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 4.306,20 eur. Žalovaný uhradil z uvedenej sumy 2.083,17 eur. Vzhľadom na to, že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku, resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas, t.j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, právny predchodca žalobcu listom zo dňa 27.09.2017 žalovaného upozornil na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru. Nakoľko k úhrade dlžných splátok ani v dodatočne poskytnutej lehote nedošlo, žalobca dňa 19.11.2017 úver zosplatnil, o čom žalovaného informoval listom zo dňa 23.11.2017. Dlh žalovaného predstavuje sumu 1.543,88 eur. Žalobca si v predmetnom konaní neuplatňuje zmluvnú pokutu. Ku dňu podania žalobného návrhu mal žalovaný uhradiť sumu 3.557,07 eur. Žalovaný uhradil čiastku vo výške 2.083,17 eur. Rozdiel predstavuje žalovaná suma vo výške 1.543,88,73 eur, ktorá zahŕňa tiež náklady na vymáhanie v sume 69,98 eur.

3. Platobný rozkaz, sp. zn. 4Csp/38/2020-43 zo dňa 28.07.2020, ktorý Okresný súd Revúca v predmetnej veci vydal, bol uznesením Okresného súdu Revúca, sp. zn. 4Csp/38/2020-56 zo dňa 25.08.2020 zrušený z dôvodu žalovaným včas podaného odporu s vecným odôvodnením, keďže žiadosť žalovaného o možnosť zaplatiť dlh v splátkach, súd považoval za vecné odôvodnenie odporu.

4. Žalobca vo svojom vyjadrení doručenom súdu dňa 17.09.2020 okrem iného uviedol, že žalovaný vo svojom vyjadrení nepoužil prostriedky procesnej obrany alebo procesného útoku, ktoré by mali vplyv na posudzovanie oprávnenosti žalovanej pohľadávky. Žalovaným prednesený návrh mesačných splátok sa mu s poukazom na žalovanú sumu javí ako primeraný a s takýmto návrhom súhlasí. Nakoľko žalovaný v podanom vyjadrení podanú žalobu žiadnym spôsobom nespochybnil, žalobca zotrváva na podanej žalobe v celom rozsahu. Navrhuje, aby súd podanej žalobe vyhovel rozsudkom pre uznanie tým spôsobom, že zaviazá žalovaného k úhrade dlžnej sumy v primeraných mesačných splátkach a žalobcovi zároveň prizná právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

5. Uznesením, sp. zn. 4Csp/38/2020-90 zo dňa 20.10.2020 bol žalovanému ustanovený procesný opatrovník v osobe manželky X. W.V., W.. XX.XX.XXXX, F. G.. X. Y. XXX/XX, XXX XX C., na jeho zastupovanie v predmetnom konaní, ktorá s touto funkciou výslovne súhlasila. Dôvodom ustanovenia procesného opatrovníka žalovanému bola skutočnosť, že žalovaný v roku 2000 prekonal cievnú mozgovú príhodu a dlhodobo je dispenzarizovaný v psychiatrickej ambulancii pre viaceré závažné ochorenia. Žalovaný pre svoj zdravotný stav nie je schopný chápať zmysel a význam predmetného konania, lebo ako ďalej vyplýva z predložených, ako aj súdom zabezpečených správ ošetrojúceho lekára vrátane poslednej správy zo dňa 16.10.2020, žalovaný má skreslené vnímanie, odtrhnuté od reality, nekritický pohľad na seba a svoje konanie, jeho koncentrácia a pozornosť je výrazne narušená a pre svoj nepriaznivý zdravotný stav nie je schopný ani samostatného konania pred súdom.

6. Súd konal a rozhodol v neprítomnosti obidvoch strán sporu a splnomocneného zástupcu žalobcu, ktorí boli na súdne pojednávanie riadne a včas predvolaní. Žalobca svoju neprítomnosť riadne a včas ospravedlnil prostredníctvom splnomocneného zástupcu hospodárnosťou konania z dôvodu nenavýšovania trov právneho zastúpenia. Výslovne súhlasil s prejednaním veci a rozhodnutím v jeho neprítomnosti. Žalovaný svoju neprítomnosť na nariadenom pojednávaní riadne a včas ospravedlnil zdravotnými dôvodmi prostredníctvom súdom ustanoveného procesného opatrovníka, ktorý nežiadal nariadené pojednávanie odročiť. Súd nezistil dôležitý dôvod odročenia súdneho pojednávania, preto vec prejednal v neprítomnosti obidvoch strán sporu a splnomocneného zástupcu žalobcu.

7. Procesná opatrovníčka žalovaného vo svojom prednese na pojednávaní s plačom uviedla, že je pravdou, že manžel zobral úver. Nebol len jeden, ale bolo to celkom päť úverov. Manžela na to škaredo zneužili. Stále mu vyvolávali, išlo to mimo nej, nevedela o tom, žalovaný jej to nepovedal. Bol v tom čase na tom veľmi zle. Bol po mozgovej príhode. Žalovaný jej nepovedal, že nejaký úver chce zobrať, pretože mu povedala, že sú tam vysoké úroky, aby na tieto ponuky nereagoval, pretože to nie sú prenežné prostriedky poskytované VUB, ale Quatrom, ktoré to robí pod ich menom. Vždy jej povedal, že ide vonku a keď sa z vonku vrátil, bol šťastný, vysmiaty. Mal peniaze. Čo s peniazmi urobil, uviesť nevedela. Niečo minul na nákupy. To, že manžel zobral úvery sa dozvedela až, keď prišli domov šeky alebo kreditné karty. Chcela to celé zaplatiť a zobrať jeden refinančný úver na zaplatenie všetkých týchto úverov, lebo sú tam vysoké úroky. Bolo jej však povedané, že refinančný úver jej nemôžu poskytnúť, pretože im s manželom nezostane po úhrade všetkých výdavkov, ktoré majú na domácnosť, ani životné minimum. Na domácnosť a na živobytie im spolu s manželom na mesiac zostane 187,- eur. Výdavky tvorí pôžička 255,80 € a druhá pôžička vo výške 78,- €, Prima banka 104,- €, Prima banka pôžička 78,- €, inkaso 130,- €, Home credit 62,02 €, VUB 72,- €, VUB 45,90 €, Home credit 22,31 €, VUB 15,30 €, lieky 80,- €, pohonné hmoty 40,- €, Telecom 44,- €, Orange 54,- €, Skylink 13,- €, pohrebné sporenie v sume 20,50 € a v sume 20,30 € pre obidvoch manželov, tiež strava, hygiena spolu 136,- €. Dôchodok manžela je pritom 868,- € a ona má dôchodok 454,- €, spolu 1.313,- €. Momentálne je to s ním už lepšie. Obmedzenie jeho spôsobilosť na právne úkony riešiť nechcela, neurobila by mu to. Momentálne to rieši tak, že ho do obchodu neberie, pretože ako náhle on ide do obchodu, on všetko potrebuje, všetko chce kúpiť. Od roku 2001 žalovaný navštevuje psychiatrickú ambulanciu. Bezprostredne po mozgovej príhode, t.j. v roku 2000 žalovaný nikoho nepoznal, nevedel čítať, nevedel rozprávať, celé to trvalo v takomto stave dva roky. Vzhľadom na ich životnú situáciu, žiadala, aby žalovanému bola daná možnosť zaplatiť dlžnú sumu v splátkach po 50,- eur.

8. Postupom podľa § 295 Civilného sporového poriadku okrem dokazovania navrhnutého žalobcom, oboznámením sa s listinnými dôkazmi, označenými a predloženými žalobcom, a to notárskou zápisnicou N 3283/2017, NZ 54215/2015, NCRIs/55029/2017 zo dňa 11.12.2017, Zmluvou o pôžičke vrátane zmluvných podmienok, Predžalobnou upomienkou, obsahom nedoručenej zásielky, Výpisom o prehľade

splátok a úhrad a oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru v predmetnom spotrebiteľskom spore s ochranou slabšej strany vykonal aj dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, a to lustráciami v Registri obyvateľov SR, v Sociálnej poisťovni a v obchodnom vestníku, tiež listinnými dôkazmi predloženými v priebehu konania procesným opatrovníkom žalovaného o zdravotnom stave žalovaného, ako aj správou ošetrojúceho psychiatra žalovaného, a listinnými dokladmi o úhrade splátok predmetného úveru za august až október 2020 a úhrade ďalších úverov, pričom zistil nasledovný skutkový a právny stav:

9. Právny predchodca žalobcu, ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzatvorili dňa 16.11.2015 Zmluvu o pôžičke (ďalej len "Zmluva"), predmetom ktorej bolo poskytnutie peňažných prostriedkov vo výške 2.500,- eur právnym titulom pôžičky, ktorú sa žalovaný zaviazal splatiť v pravidelných 60 mesačných splátkach po 71,77 eur splatných do 20 .dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci. Prvá splátka bola splatná nasledujúci mesiac po uzatvorení zmluvy, pokiaľ nebolo dohodnuté inak. Zmluvné strany si nedohodli poistenie pôžičky. Celkové náklady spotrebiteľa predstavovali čiastku 1.806,20 eur a celková suma pôžičky bola vo výške 4.306,20 eur. Ročná úroková sadzba bola dojednaná vo výške 26,70 %, pri ročnej percentuálnej miere nákladov vo výške 26,70 %. Priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov predstavovala 18,09 %. Termín konečnej splatnosti bol dohodnutý na november 2020.

10. Právny predchodca žalobcu výzvou - predžalobná upomienka zo dňa 27.09.2017 vyzval žalovaného k bezodkladnému splateniu nedoplatku na splátkach v celkovej výške 215,31 eur s upozornením, že ak do 05.11.2017 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 07/2017 bude žalobca oprávnený úver zosplatiť. Zásielku si žalovaný v odbernej lehote neprevzal a dňa 13.10.2017 bola vrátená odosielateľovi.

11. Podľa prehľadu splátok a úhrad žalovaný ku dňu 30.04.2020 žalobcovi uhradil celkom 2.083,17 eur. Zostatok neplatennej pôžičky predstavuje čiastku 1.758,11 eur, v ktorej sú zahrnuté aj zmluvné pokuty v celkovej výške 214,23 eur, ktoré si žalobca v predmetnom konaní neuplatnil.

12. Písomnosťou označenou ako „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“ zo dňa 23.11.2017 právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému, že jeho dlh z úverovej zmluvy č. XXXXXXXX sa stal splatným v celom rozsahu naraz.

13. Lustrácia v Obchodnom vestníku na žalovaného je negatívna. Z vykonaného dokazovania ďalej vyplýva, že v dňoch 19.08.2020, 23.09.2020 a 30.10.2020 boli na úhradu predmetného úveru vykonané tri platby po 72,- eur. Zároveň sú zo strany žalovaného vykonávané mesačné úhrady v prospech Home Credit v sume po 63,02 eur a 22,31 eur, tiež v prospech VUB v sume 15,30 eur a 45,90 eur. Žalovaný je ženatý a starobný dôchodca, poberá dôchodkové dávky vo výške 868,- eur mesačne. Žalovaný nebol doposiaľ pozbavený ani obmedzený v spôsobilosti na právne úkony.

14. Z predložených lekárskeho správ okrem iného vyplýva, že v roku 2000 žalovaný prekonal náhlu cievnu mozgovú príhodu a trpí viacerými psychiatrickými ochoreniami okrem Organického psychosyndrómu aj Vaskulárnou demenciou a Organickou afektívnou poruchovou.

15. Zo správy vyžiadanej súdom od ošetrojúceho lekára žalovaného v odbore T. Y.. R. V. zo dňa 16.10.2020 ďalej vyplýva, že žalovaný je v jeho ambulancii liečený od roku 2001. V roku 2000 prekonal cievnu mozgovú príhodu. Artérie vedúce do mozgu mal obliterované a opakovane bol kvôli tomu operovaný. Postupne začali u neho pribúdať psychické problémy, spočiatku sa objavila depresívna nálada, ale postupne sa zväzňovali symptómy organického postihnutia mozgu. Pred onemocnením podnikal v autodoprave, ale po onemocnení nebol schopný sa ani sám o seba postarať. Došlo k finančným škodám v dôsledku jeho neprimeraného a nekritického chovania. Postupne gradovali príznaky demencie a organicity. Nebol schopný pracovať a bol invalidizovaný. Pri opakovaných kontrolách pacient v ambulancii vydrží len chvíľu, a bez toho, aby niečo povedal, sa zodvihne a odíde. Adekvátny kontakt s ním nie je možný. Má nekritický pohľad na seba, na svoje konanie, na dianie okolo seba v dôsledku ťažkého postihnutia mozgu. Myslenie odtrhnuté od reality, koncentrácia a pozornosť výrazne narušená. Všetky dôležité administratívne rozhodnutia musí za neho robiť manželka. Žalovaný nie je schopný samostatného konania pred súdom, ani chápať zmysel a význam konania o zaplatení peňažnej sumy. Žalovaný pravidelne dochádza na kontroly do ambulancie v doprovide manželky a lieky, ktoré pravidelne užíva mu dávkuje manželka.

16. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 22.12.2015 (ďalej len „Občianskeho zákonníka“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

17. Podľa § 657 Občianskeho zákonníka zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

18. Podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka pri peňažnej pôžičke možno dohodnúť úroky.

19. Podľa § 38 ods. 2 Občianskeho zákonníka takisto je neplatný právny úkon osoby konajúcej v duševnej poruche, ktorá ju robí na tento právny úkon neschopnou.

20. Na základe vyššie uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení súd žalobu, ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že zmluvu o spotrebiteľskom úvere, konkrétne zmluvu o pôžičke, uzatvoril žalovaný dňa 16.11.2015, ako osoba konajúca v duševnej poruche, ktorá ho robí na tento právny úkon neschopným. Pre platnosť právneho úkonu zákon vyžaduje splnenie určitých predpokladov. Osobitné požiadavky zákon kladie na vôľovú stránku osoby robiacej právny úkon a na jej prejav. Právny úkon musí byť preto urobený slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne. Musí byť tiež objektívne možný a vyžaduje sa aj splnenie zákonom stanovených predpokladov vo vzťahu ku konajúcemu subjektu, dovolenosti právneho úkonu a jeho právnej formy. Pokiaľ ide o konajúci subjekt, platný právny úkon môže urobiť jedine osoba, ktorá je spôsobilá na právne úkony, a ktorej spôsobilosť na právne úkony nebola odňatá alebo obmedzená. Právny úkon urobený osobou pozbavenou, resp. obmedzenou spôsobilosti na právne úkony zákon postihuje jeho absolútnou neplatnosťou. Dôvodom neplatnosti právneho úkonu je aj prípad, keď právny úkon urobila osoba konajúca v duševnej poruche, ktorá ju robí na tento úkon neschopnou. Bolo preukázané, že žalovaný od roku 2001 po náhlej cievnnej mozgovej príhode je nepretržite dispenzarizovaný v psychiatrickej ambulancii pre viaceré diagnózy vrátane vaskulárnej demencie, ktorej príznaky postupne u neho gradovali, a tiež v dôsledku organického postihnutia mozgu, pre ktoré diagnózy nebol schopný pracovať a bol invalidizovaný. Žalovaný ani v súčasnosti nie je schopný postarať sa o seba, ani o svoj majetok a všetky administratívne rozhodnutia musí za neho robiť jeho manželka. V doprovide manželky dochádza nielen na špecializovanú ambulanciu psychiatra, ale manželka mu tiež dávkuje lieky, ktoré žalovaný pravidelne užíva. Ako vyplynulo zo správy ošetrojúceho lekára, žalovaný nie je schopný samostatného konania pred súdom, a nie je schopný chápať ani jeho zmysel. Je zrejmé, že dňa 16.11.2015, kedy žalovaný uzavrel predmetnú zmluvu o pôžičke s právnym predchodcom žalobcu, konal v duševnej poruche, ktorá ho robila na tento právny úkon neschopným a nespôsobilým, keďže v dôsledku zisteného závažného duševného ochorenia vrátane organického postihnutia mozgu nemohol adekvátne posúdiť obsah takéhoto druhu právneho úkonu a jeho závažné dôsledky. Právny následkom uzavretej zmluvy je jej absolútna neplatnosť, ktorá pôsobí priamo zo zákona a od počiatku (ex tunc), a to bez ohľadu na to, či sa niekto dôvodu neplatnosti právneho úkonu dovolal. Súd preto žalobu žalobcu, ako nedôvodnú zamietol, lebo na absolútne neplatnú zmluvu sa hľadí, ako keby nebola vôbec uzavretá.

21. Podľa § 251 Civilného sporového poriadku trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

22. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd prizná stane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

23. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

24. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Nakoľko žaloba žalobcu bola v celom rozsahu zamietnutá, žalovaný mal vo veci plný úspech. Z uvedeného dôvodu mu ako úspešnej strane sporu vznikol nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. Žalovaný si však žiadne trovy konania neuplatnil, a žiadne trovy konania mu nevyplývajú ani zo súdneho spisu, súd mu preto žiadnu náhradu trov konania nepriznal. Tento rozsudok predstavuje z pohľadu trov konania konečné rozhodnutie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Revúca na Krajský súd v Banskej Bystrici v dvoch písomných vyhotoveniach.

V odvolaní je potrebné uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, spisovú značku konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody), čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) a podpis. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.